

си люде съ много повече отъ узаконенитѣ данъци и повинности, поради което пронията била твърдѣ омразна на населението. Подъ турското владичество институтът на пронията подъ името „спахилъкъ“ останалъ въ цѣлостъ, като само христианскитѣ прониари били замѣстени отъ турскитѣ спахии. Прота Матея Ненадовичъ говори, че спахиитѣ въ Сърбия взимали десетъкъ отъ всички земни продукти, единъ грошъ за всѣка оженена глава, което се наричало главница, двадесетъ пари за посѣтото въ градинитѣ, една ока медъ за всѣки кошъ пчели, два гроша на казанъ, шестъ пари за всѣка стара свиня и при това, ако спахията живѣлъ близу до селата си, му се закарвало и нѣкоя кола дѣрва. Това било цѣлиятъ данъкъ, който се плащалъ въ Сърбия на спахиитѣ. Освѣнъ това за всѣка мжжка глава се плащало на везира по сто гроша, а на царя арачъ по три гроша и двѣ пари¹³³. Вукъ Ст. Караджичъ почти сѫщото говори за срѣбъскитѣ спахии, като казва, че тѣ взимали десетъкъ отъ житата, главница по два гроша за всѣка оженена глава, тулумина за лозята, жировница за свинетѣ, десетъкъ за пчелитѣ и нѣщо за воденицитѣ и казанитѣ. Родното му село Тѣрсичане, както и много други села се спогаждали съ спахиитѣ и имъ плащали само по десетъ лева годишно на всѣка оженена глава. Този начинъ на плащане на спахиитѣ се наричалъ кесимъ (отъ турската кесмекъ — рѣжа) и се прилагалъ и въ другите турски балкански области. Въ Бѣлгария сѫщо имало кесимджийски села. Споредъ извѣстията, които дава Иречекъ, въ тѣзи села всѣка кѫща не плащала отдѣлно на спахиитѣ, но цѣлото село давало опрѣдѣленъ годишенъ данъкъ, нареченъ кесимъ, който подиръ селянитѣ по-между си разпрѣдѣляли, и затова се нари-

¹³³ Ненадовић прота М. Мемоари, 18.